

WERVIKSE TABAKSREUZEN

Braderiecomité stadsarchief Wervik - Tabaksstoet Wervik

In de Zuid-West-Vlaamse stad Wervik leeft de reuzentraditie voort met maar liefst 9 reuzen die elk een stukje Wervikse geschiedenis met zich meedragen. Het oudste echtpaar, Pee en Mance, werden gebouwd in 1930 ter gelegenheid van het Belgische eeuwfeest. Mance is afkomstig uit de Wervikse zustergemeente 'Wervicq-Sud' (Frankrijk). Zij ontmoette Pee in Frankrijk, waar hij werkte als grensarbeider. Hij wordt dan ook als typische grensarbeider uitgebeeld, en voorzien van een rood boerensjaaltje en pet. Na hun huwelijk openden zij aan de grensbrug een winkel waar tabak en sigaretjes vlot over de toog gingen.

Zij zijn niet de enige Wervikse reuzen die het rijke tabaksverleden van de stad aanhalen. Zo verwijst Sos de Blauwer, geboren in de jaren 80, naar een van de Coudron-broers, een beruchte smokkelbende van tabak over de Belgisch-Franse grens. Smokkelen wordt in de volksmond aangeduid als 'blauwen', vandaar de naam van de reus. Wervik en tabak zijn al eeuwenlang met elkaar verbonden. Al sinds de 17e eeuw wordt er tabak geteeld en verwerkt, en is er dus van groot economisch belang. In 2018, bij de viering van 2050 jaar Wervik en Wervicq-Sud, trad Sos in het huwelijk met reus Turlutte uit Wervicq-Sud. Het huwelijk werd voltrokken op de Leiebrug die de grens tussen Wervik en Wervicq-Sud vormt. Turlutte was bij het huwelijk al zwanger van een tweeling.

Jaarlijks vindt er in Wervik en Wervicq-Sud nog een folkloristische tabaksstoet plaats op Hemelvaartsdag die onder andere door deze Wervikse tabaksreuzen begeleid wordt. Ook het reuzenechtpaar Jan Buuc (°1965) en Marie Spillaert (°1966), herbergiers van de 'Grote Herberghe' in de Kerkstraat (nu Sint-Medardusstraat), lopen mee. Reuzen Jan en Marie hebben samen vier kinderen: Jan, Pier, Pol en Sif Spillaert (°1987). Deze vier dragen allen een donkere broek en een felgekleurde jas, met witte kraag en strik. Jan, de oudste zoon, volgde zijn vader op in de herberg.

Vlaanderen kent al sinds de 12e eeuw een reuzentraditie. Reuzen en reuzenstoeten zijn nauw met de stad of het dorp in kwestie verbonden en weerspiegelen vaak de identiteit van een gemeenschap. Ze worden beschouwd als echte inwoners van een stad of dorp en kunnen trouwen en kinderen krijgen met andere reuzen. Reuzen spelen bovendien een grote rol in liederen, dansen en volksfeesten.

INZENDER

<http://www.erfgoedzuidwest.be/>

LOCATIE

Wervik

PERIODE

De reuzen lopen jaarlijks mee in de Tabaksstoet of Stoet Jehan van d'Helle op Hemelvaartsdag. Ze zijn daarnaast ook aanwezig op de Wervikse zomerkermis in augustus.

THEMA

Feesten, rituelen en sociale gebruiken

TREFWOORD

#feest #stoet #sociaal gebruik